

HOTĂRÂREA nr.1-260/2025
privind aprobarea și transmiterea către Institutul Național al Justiției a
tematicilor pentru instruirea candidaților la funcția de procuror în temeiul
vechimii în muncă

31 iulie 2025

municipiul Chișinău

Examinând demersul Institutului Național al Justiției și audiind informația prezentată de către doamna Elena Roșior, Consiliul Superior al Procurorilor -

C O N S T A T Ă:

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, spre examinare, demersul directorului Institutului Național al Justiției, Ramona-Victoria Strugariu, prin care se solicită prezentarea opiniei instituționale cu privire la subiectele relevante ce urmează a fi incluse în programul de instruire destinat candidaților la funcția de procuror, admiși în temeiul vechimii în muncă.

Prezentul demers este formulat în contextul inițierii procedurii de organizare a programului de instruire pentru persoanele care intenționează să participe la concursul de admitere la funcția de procuror, în temeiul vechimii în muncă, în conformitate cu prevederile art.28 alin.(3) din *Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției*, care stipulează obligativitatea participării la un program special de instruire, desfășurat de Institutul Național al Justiției, anterior susținerii examenului de admitere.

Normele legislative incidente conferă Institutului Național al Justiției competența exclusivă de inițiere a procedurii de recepționare a actelor în vederea înscrierii la examenul destinat persoanelor care candidează la funcția de judecător sau procuror în temeiul vechimii în muncă precum și de a organiza și desfășura procesul de formare inițială a candidaților pentru funcțiile de judecător și procuror.

Totodată, potrivit dispozițiilor art.28 alin.(2) din *Legea nr.152/2006*, candidații care aspiră la ocuparea funcției de judecător sau procuror în baza criteriului vechimii în muncă sunt obligați să participe, cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de susținerea examenului, la un program de instruire organizat de către Institutul Național al Justiției, destinat exclusiv acestei categorii de participanți.

În plus, prin Hotărârea Consiliului Institutului Național al Justiției nr.13/4 din 8 iulie 2025 a fost aprobat *Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a instruirii și a examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau procuror* în temeiul vechimii în muncă, care reglementează în mod detaliat cadrul procedural aplicabil.

Astfel, în conformitate cu prevederile punctelor 37-38 din Regulamentul menționat, Institutul Național al Justiției are obligația de a desfășura o instruire obligatorie premergătoare probei scrise din cadrul concursului, adresată în mod expres acestei categorii de candidați. Durata minimă a instruirii este de 30 de zile calendaristice, iar conținutul programului de formare va fi elaborat în concordanță cu exigențele specifice funcției vizate, în speță, cea de procuror. Activitățile de instruire vor fi planificate și realizate săptămânal, repartizarea timpului de studii urmând a fi de minimum 4 ore academice pe zi, conform unui orar stabilit în baza planului de instruire adoptat de instituție.

În egală măsură, se rețin dispozițiile art.70 alin.(1) lit. l) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, precum și pct.4.1. alineatul I lit. j) din *Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor*, care prevăd competența Consiliului de examinare și prezentare

de opinii asupra programelor didactice și a planurilor de învățământ pentru cursurile de formare inițială și continuă din cadrul Institutului Național al Justiției.

Totodată, cu titlu informativ se notează că, prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-249/2025 din 17.07.2025, a fost avizat *proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror în perioada de studii 20 octombrie 2025 - 19 aprilie 2027*, ce a fost elaborat în concordanță cu recomandările internaționale, în special cele formulate de Misiunea de evaluare TAIEX, Strategia Europeană de formare judiciară pentru perioada 2021–2024, Avizele nr. 4 și 11 ale Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), precum și alte documente de politici naționale în domeniu.

Astfel, ținând cont de faptul că mecanismul de instruire a persoanelor care candidează la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă este unul recent instituit și aflat în faza de aplicare incipientă, fără precedent în practica anterioară a Institutului Național al Justiției, cât și pentru Consiliul Superior al Procurorilor, demersul de stabilire a tematicilor aferente instruirii a presupus un exercițiu conceptual inovator, fundamentat pe necesitatea adaptării cadrului formativ la această categorie specifică de candidați.

În acest context, identificarea și formularea tematicilor propuse pentru instruire s-a realizat prin raportare directă la structura și exigențele curriculare ale programului de formare inițială, acesta servind drept punct de reper pentru cerințele profesionale și competențele necesare exercitării funcției de procuror. Raționamentul adoptat a fost acela de a transpune, într-un format comprimat și adaptat duratei de 30 de zile, conținuturile esențiale din planul de învățământ aplicabil audienților cursurilor de formare inițială, având în vedere că candidații în temeiul vechimii în muncă dispun deja de experiență juridică în domenii relevante.

Această abordare este în acord cu prevederile art.20 alin.(2) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, potrivit căruia persoanele care nu au urmat cursurile de formare inițială pot accede la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă, cu condiția îndeplinirii criteriilor legale de experiență profesională în funcții juridice relevante¹. Prin urmare, se justifică pe deplin organizarea unui program de instruire intensivă și targetată, care, deși nu echivalează în durată cu formarea inițială a audienților (n.a. 18 luni), își păstrează caracterul esențial de fundamentare a competențelor profesionale, în acord cu exigențele profesionale ale sistemului procuraturii.

Prin urmare, Consiliul rezumă că tematicile incluse în planul de formare inițială sunt relevante și esențiale de a fi incluse inclusiv în *Planul de instruire pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau procuror în temeiul vechimii în muncă*, întrucât asigură o pregătire riguroasă, adaptată necesităților reale ale sistemului procuraturii.

Având în vedere cerințele profesiei și complexitatea atribuțiilor funcției de procuror, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază importanța unei instruirii clare, aplicate și orientate spre consolidarea competențelor profesionale și a valorilor etice. În acest sens, se recomandă includerea următoarelor tematici esențiale în conținutul programului de instruire:

1. Conducerea și exercitarea urmăririi penale;

¹ (3) Persoana care nu a absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor din cadrul Institutului Național al Justiției poate candida la funcția de procuror dacă are o vechime de cel puțin 5 ani în funcțiile de procuror sau judecător în instanțele judecătorești naționale sau internaționale, de ofițer de urmărire penală, de avocat, de Avocat al Poporului, de consultant al procurorului, de asistent judiciar în instanța de judecată, de asemenea în funcțiile de specialitate juridică din aparatul Curții Constituționale, al Consiliului Superior al Procurorilor, al Consiliului Superior al Magistraturii, al Ministerului Justiției, al Ministerului Afacerilor Interne, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului Vamal sau în funcția de profesor titular de drept în instituțiile de învățământ superior acreditate.

2. Metodica investigării anumitor categorii de infracțiuni;
3. Scrierea și argumentarea juridică a actelor procesuale;
4. Dreptul Uniunii Europene și Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
5. Cooperarea judiciară în materie penală, cu includerea aspectelor ce se referă la recuperarea bunurilor infracționale;
6. Expertize judiciare;
7. Dispunerea și autorizarea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații;
8. Măsurile procesuale de constrângere.
9. Individualizarea pedepselor.
10. Judecata în prima instanță a cauzelor penale/contravenționale;
11. Problematika calificării anumitor categorii de infracțiuni;
12. Deontologia profesională și arta de a fi procuror.

Deși formularea tematicilor poate părea, în aparență, una generală, acestea au fost selectate în mod riguros, astfel încât să poată fi valorificate eficient în cadrul unui program de instruire intensivă, desfășurat pe parcursul a 30 de zile calendaristice. În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, setul tematic identificat acoperă în mod adecvat spectrul de cunoștințe și competențe necesare pentru exercitarea funcției de procuror la început de carieră, reflectând nevoile reale ale sistemului procuraturii.

Desigur, acest program nu poate fi echivalat cu amploarea și profunzimea formării inițiale desfășurate pe parcursul celor 18 luni destinate audiențelor Institutului Național al Justiției. Totuși, atât timp cât legea permite accesarea în profesie și prin această modalitate, este esențial ca procesul de instruire să fie valorificat la cel mai înalt nivel de calitate și responsabilitate.

Conjugarea eforturilor instituționale în sprijinul unui proces de instruire bine orientat și adaptat realităților profesiei este esențială pentru garantarea unui înalt nivel de pregătire și integritate profesională. Formarea continuă și inițială rămâne o componentă fundamentală în consolidarea unui corp de procurori profesioniști, capabili să răspundă cu responsabilitate provocărilor sistemului de justiție.

Având în vedere raționamentele expuse, în temeiul prevederilor art.70 alin.(1) lit.l) și art. 71 alin.(2), art. 77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, art.4 alin.(1) lit.d) și art.28 alin.(3) din Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției, pct.4.1 alineatul I lit.j) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016 Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A aproba tematicile de instruire a candidaților la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă, după cum au fost formulate în partea descriptivă a prezentei hotărâri.

2. A transmite prezenta hotărâre Institutului Național al Justiției în vederea includerii tematicilor propuse în Planul de instruire pentru persoanele care candidează la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintă interimară a
Consiliului Superior al Procurorilor**

semnat

Mariana CHERPEC